

Til: Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Dato: 03.11.2023

Høringsuttalelse til Stortingsmelding om flom og skred

Det vises til Olje- og energidepartementet sitt arbeid i anledning ovennevnte, med frist for hørings svar 03.11.2023. Dette høringsinnspill er følgelig rettidig fremsatt.

1. Innledende bemerkninger

I tråd med Redningsselskapets formål – å redde liv og berge verdier – har vi sett et behov for å utvide dagens kystnære beredskap til også å kunne tilby beredskap på islagte fjorder og vann, samt å hurtig kunne respondere på hendelser (som flom og skred) eller bidra til økt beredskap i pressområder.

I denne forbindelsen ser vi nødvendigheten av å være en del av beredskapsarbeidet for både landbaserte og sjøbaserte hendelser.

2. Om Redningsselskapet og dets virksomhet

Redningsselskapet (RS) er en ideell humanitær beredskapsorganisasjon. RS' hovedaktiviteter er angitt i formålsparagrafen: å redde liv, berge verdier og drive forebyggende arbeid. Gjennom over 132 år har RS vært selve ryggraden i den norske sjøredningstjenesten. I 2022 assisterte RS nærmere 6 000 fartøy og reddet 22 mennesker fra drukningsdød. RS er involvert i over 75 % av alle oppdragene som blir utført av redningsressursene til sjøs som koordineres av hovedredningssentralen (HRS).

3. Konkrete innspill til stortingsmeldingen

De fleste kjenner RS som redningsskøyta og på sjøen, og det er riktig, våre skøyter og mannskap leverer beredskap 24/7 hele året, fra Skjærhalden til Vardø. Vi har også mannskap på innsjøene Mjøsa og Femunden. Men selv om de aller fleste oppdrag vi gjør i dag primært er langs kysten må vi nå tenke nytt og tenke landbaserte hendelser også. Derfor har vi utviklet nye fartøy som kan bistå i landbaserte hendelser. Gjerdrumskredet i 2020 og ekstremværet Hans i 2023 utgjør noen av våre erfaringer med flom og skred.

Vårt Maritime Mobile innsatskonsept (MMI), med bl.a. tre luftputefartøy og spesialutdannede ressurser, gjør at vi kan møte krevende klimarelaterte hendelser både til sjøs og i innlandet, der behovet skulle oppstå. Vi har også hendelser og situasjoner der redningsskøyter kan bidra.

Ved skred langs kysten er RS allerede en sentral ressurs. Et eksempel her er skredet på Reinøya i Troms mars 2023 hvor RS bistod HRS ved å lede søkearbeidet fra sjøen som on scene coordinator. RS har også bidratt med transport og evakuering ved skred langs kysten der lokalsamfunn blir isolert på grunn av manglende veiforbindelse.

Landbaserte hendelser i forbindelse med flom og skred kan ofte bli sjøbaserte, hvor RS kan bistå og være en viktig aktør. Et konkret scenario er skøyter som fungerer nettopp on scene coordinator eller støttende aktør i situasjoner der en posisjon på sjøen er å foretrekke. Og noen ganger blir landbaserte hendelser også sjøbaserte.

Landets 264 kystkommunene er alle pålagt å ha oppdaterte ROS-analyser og beredskapsplaner, som trolig alle har skipsulykke og klimahendelse blant sine topphendelser. Det samme gjør seg gjeldende i de fylkesvise analysene (Fylkes-ROS). Basert på erfaringer fra tidligere uønskede hendelser bør tiltak, ressurser og løsninger knyttet til flom og skred langt grundigere utredes, slik at sårbarhet og konsekvenser reduseres ved nye hendelser. Flere omfattende klimarelaterte hendelser i Norge (endringer i risikobilde) de siste årene, krever en slik revidering. Trender og utviklingstrekk tilsier at problematikken med all sannsynlighet vil øke. RS gir trygghet for fiske, næring og fritidsflåten.

Det er derfor viktig at RS' bidrag innlemmes i planverk i kommunene, at vi deltar på øvelser, har klare linjer for samhandling og informasjonsutveksling, roller- og forventningsavklaringer og definerte oppgaver.

Vi kan bidra med ulike fartøy der andre ikke kommer til, ved både flom og skredhendelser. Nevnte Maritime Mobile Innsatskonsept har kort responstid, og kan følgelig være på plass og utgjøre en forskjell etter kort tid.

RS ønsker å bistå og ha en tydelig rolle, men forventninger til vår innsats må avstemmes i planverk, varslingsrutiner og øvelser. De økonomiske rammevilkårene må også hensynta den forventning som stilles til RS' beredskap i denne sammenheng.

Med hilsen

Grete Herlofson
Generalsekretær
Redningsselskapet